

Beslutsom ynde

Eske K. Mathiesen forærer i 17 + 30 nye digte formsikre billeder af vinter og forår

Vinterfluen • Eske K. Mathiesen • Digte • Grafik af Seppo Mattinen • 28 sider • 100 kr. • Clausens Kunsthandel

Rust på hejrer hører ingen steder hjemme • Eske K. Mathiesen • Digte. Med illustrationer af 23 fynske kunstnere • Upag. 48 sider • 100 kr. • Den Fynske Forårsudstilling 2010

Af Erik Skyum-Nielsen

Er man én gang for alle blevet uhjælpeligt forfalden til Eske K. Mathiesens suverænt formsikre digte, fryder man sig som et lille barn, når der ind ad døren dumper hele to nye sendinger fra ham.

Ganske vist er der atter tale om lejlighedsmæssig vignetpoesi af gavmildt henkastet karakter, men det betyder intet, så længe håndværket er i orden, hvad det heldigvis gennemgående er, selv her, hvor han er tilbage i sin velkendte rolle som malernes maskot.

Vinterfluen, der rummer 17 digte til 7 træsnit af Seppo Mattinen, udført mens denne i 1950'erne opholdt sig i Småland, udmærker sig ved lethed, humor og elegance.

Noget mere uegal i kvalitet er Rust på hejrer hører ingen steder hjemme, illustreret af 23 kunstnere omkring Den Fynske Forårsudstilling. Et regionalt tilhørsforhold markeres her diskret med henvisninger via stednavne og landskaber, men ellers står der forår på bogens 30 korte og ultrakorte tekster.

Hvad er det, der gør, at man så hurtigt og så modstandsløst fanges ind af netop denne digter? De to bøger giver noget af svaret. Vinterdigtene har alle titler og skiller sig i anslag og stil livfuldt ud fra hinanden. Forårsbuketten har derimod større fællespræg. Men på tværs af alle 47 tekster går en enestående sans for med det samme at skabe et rum, fange en tone, sætte en form og frem for alt få teksten sat i et forhold til noget - hvad enten dette noget er en plante, et firbenet dyr, en fugl eller bare et lille omslag i vejret: Nu da regnen er ved at høre op, kommer sneglene kravlende frem fra alle havens hjørner, strækker følehornene ud efter hinanden.

Men viger uden om.

Sådan kan en naturiagttagelse uden pegende falbelader blive til at billede på, hvordan man orienterer sig og lader hinanden være i verden. Tilsvarende kan et digt om, hvad kragefjer meget passende kan bruges til, fortælle en historie om naturens kredsløb: Stump for stump har de grådige ådselædere stjålet den dødes krages overfrakke til isolering af myretuen.

Nu ligger han der, det gamle skelet, og fryser i forårsløset.

Er man én gang blevet forfalden til læsning af Mathiesen, risikerer man nok at blive for ukritisk i vurderingen af hans enkelte bidrag. Derfor er det på sin plads at nævne, at han særlig i Hejre-bogen dumper i et par af sine egne farligste fælder, nemlig dels det tuttenuttet selvsmagende, dels det nostalgisk tyndbenede.

Sammenligningen halter

Et eksempel på det første er følgende korte metapoetiske sag, hvor digteren kombinerer to af sine yndlingsmotiver, fuglene og poesien: Hvor bliver fuglesangen af, når den er sunget? Formentlig samme sted som digtet, når det er læst.

Når fuglesangen er sunget, forbliver den i den lyttedes erindring, ganske ligesom en tekst, man har læst. Men et digt forbliver på papiret, stolt uanfægtet det samme, også efter at fuglen er borte. Kunsten har en bestandighed, naturen ikke besidder. Eller man kunne vende det om, punktere sammenligningen fra den anden side, og minde om, at gærdesmutter i dag synger på den samme måde, som de har gjort gennem tusinder af år. Hvorved naturen har en bestandighed, kunsten ikke besidder... Sammenligningen halter, holder ikke helt. Digtets eget forbehold ('Formentlig') virker for lille.

Et eksempel på det nostalgisk tyndbenede leverer Eske K. Mathiesen, ligeledes i den forårsstemte Hejresuite, da han hele to gange mindes barndommens have. og da han om følfoden siger, at denne endnu engang med beslutsomhed og ynde har samlet sig om den ene, men dybt komplicerede opgave: at blive følfod, da savner man ved siden af den rigtige, men spinkle konstatering noget andet og mere. Lidt frækhed måske? Jeg kan aldrig blive træt af at nyde, hvordan Eske K. Mathiesen beslutsomt yndefuldt samler sig om at skrive digte; men jeg kan stadig bedst lide, når han overgår sig selv. Bare en lille smule.